

Førerrett

Spørsmål og svar fra chat'en under foredrag om helsekrav til førerrett, kurs for LIS1
08.11.23

For pasient med alkoholoverforbruk som får muntlig kjøreforbud i 6mnd. Nullstilles dette ved totalavhold, dersom pasienten slutter å drikke under disse 6mnd? Eller sender man da som hovedregel melding til statsforvalter med en gang alkoholoverforbruk gjenoppstår?

Ved ikke oppfylte helsekrav til alkohol, gir dere muntlig kjøreforbud i 6 måneder. Dersom vedkommende stopper å innta alkohol med en gang og dok, dette med regelmessige PEth, er helsekravet oppfylt etter 6 måneder. Dersom vedkommende inntar alkohol etter mottatt kjøreforbud, eller ikke møter til PEth prøver, skal melding sendes. Da starter kravet til 6 mnd avholdenhet på nytt.

Jeg trodde pEth prøver først var aktuelt ved skriftlig kjøreforbud?

Nei. PEth prøver bør tas for å kartlegge helsekravet til alkohol, og for å dok avholdenhet.
<https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/forerkortveileder/midler-som-kan-pavirke-kjoreevnen-35-37#alkohol-praktisk-informasjon>

Hvordan sendes melding til statsforvalteren på en trygg plattform? En type PLO eller henvisning?

Brev eller «Sikker melding» fra Statsforvalterens hjemmeside.

Så hvis pasienten ikke møter opp til neste test, så melder man, riktig? Hvor mange prosent skal man regne med at PEth faller ved avholdenhet per mnd?

Ja, møter han ikke - melding.

Det står i førerkortveilederen hvordan PEth skal falle ved avholdenhet: Halveringstiden for B-PEth er 3-5 døgn etter avsluttet drikking, noe lenger hos personer med moderat alkoholkonsum. PEth gir derfor et godt bilde av alkoholkonsumet de siste 2-3 ukene. Ettersom laveste verdi er satt til < 0,03 µmol/L vil også et kontrollert alkoholkonsum kunne gi en målbar PEth-verdi.

Det er fører sitt ansvar å dokumentere avholdenhet. Gjør han ikke det - melding. Du bør som lege opplyse tydelig om dette når han får "muntlig kjøreforbud"

Dersom det finnes god årsak til manglende oppmøte (Sykdom), hvordan forholder man seg?

På samme måte uansett

Hvordan fungerer muntlig kjøreforbud i praksis? Ettersom det kun står i legejournal har jo ikke politiet/forsikringsselskapet tilgang på dette. Har for eksempel forsikringsselskap lov til å ta kontakt med lege å spørre om pas har muntlig kjøreforbud?

Muntlig kjøreforbud bør absolutt gis skriftlig ved denne malen i førerkortveilederen:

<https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/forerkortveileder/forers-ansvar-egenerklaring-meldeplikten-2-3#muntlig-kjoreforbud> Muntlig kjøreforbud er ikke et "forbud" og skal ikke gis "muntlig". Det betyr å "gjøre fører oppmerksom på at han ikke kan kjøre bil lenger pga helsekravet" og bør gis skriftlig.

Fører bryter loven dersom han kjører på tross av muntlig kjøreforbud, men politiet har det ikke i sine systemer. Det blir ikke fanget opp før forsikringsselskapet innhenter helseopplysninger fra behandler.

Forsikringsselskapet kan be om helseopplysninger dersom de ser behov for dette. Da må fører godta dette, men forsikringsselskapet kan sette dette som krav for å få forsikring. Når legen gir ut disse opplysningen til forsikringsselskapet, skal forsikringsselskapet legge ved samtykke fra pasienten

hvor står det at man skal ha pEth dokumentasjon ved et muntlig kjøreforbud?

<https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/forerkortveileder/midler-som-kan-pavirke-kjoreevnen-35-37#alkohol-praktisk-informasjon>

Hva er egentlig konsekvensen av muntlig kjøreforbud. Det er jo bare lege og pasienten som vet dette, og pasienten kan jo velge å ikke fortelle om dette til politi/forsikring?

Fra veilederen: "Helsekrav er ikke oppfylt dersom alkohol, rusmidler eller legemidler brukes i et omfang og på en måte som fører til helsesvekkelse med økt trafikksikkerhetsrisiko" - jeg synes det er vanskelig å få gode opplysninger fra pasient om hvor omfattende et rusmiddelbruk er, for å gjøre en god vurdering av dette. Hvordan vurderes rusmiddelbruk mtp trafikksikkerhet i praksis?

Tenker hovedsakelig på ulovlige rusmidler, annet enn alkohol. F.eks. hvis pasienten sier hen sluttet med kokain for 3 måneder siden - skal man da ha kjøreforbud i 3 eller 6 med urinprøver?

Dersom en pasient har fått inndratt førerkortet på et tidligere tidspunkt grunnet tidligere rusmisbruk, men forteller at man har vært rusfri i lang tid og ønsker å få tilbake førerkortet - er det også krav om dokumentert rusfrihet med regelmessig avtale prøver i 6 måneder?

Det vil alltid da være indikasjon for å ta PEth for å kartlegge bruket nå. ER det mange år siden, starter du "på nytt" med å vurdere om helsekravet er oppfylt eller ikke. Er det ikke "så mange år siden", se til kravet om oppfølging i helsekravet, så er det krav om "avholdenhet" eller "moderat bruk".

Hva menes med "anbefaling om førerrett"? Betyr det at pas er pålagt å komme etter ett år for å fornye helsekravet? og hva om pasienten ikke møter opp for dette etter ett år eller til oppfølging hver 3. mnd i den 3 års perioden? Skal man da sende meldign til statsforvalter?

Når førerretten har vært tilbakekallt av politiet: "Anbefaling om førerrett" betyr at "helseattest førerrett" kan utfylles, og du må da krysse av på begrenset varighet av førerretten ut fra det som står i helsekravet. Fører søker så politiet om tilbakelevering, og får et førerkort med begrenset gyldighet.

Når føreretten ikke har vært tilbakekalt av politiet og det kun har vært "muntlig kjøreforbud" er dette med "begrenset varighet" vanskeligere å praktisere...

Etter kun "muntlig kjøreforbud" er det heller ikke lett å komme i posisjon for å utfylle "helseattest førerett". Du må passe på å følge fører tett, og si at du må sende melding eller gi nytt "muntlig kjøreforbud" dersom kravene for oppfølging ikke følges.

Er det noen "aldersgrense" for når man må gjøre kognitive tester ved helseattest for førerkort hos eldre?

Nei. Men alle over 80 år må søke om forlengelse og legge ved "helseattest førerett" . Det bør da være lav terskel for indikasjon for kog tester, TMT A og B

Ideelt sett, burde ikke utskrivende lege på sykehus ta stilling til førerkort og muntlig kjøreforbud i de første casene? Jeg skjønner jo at det er fastlegens oppgave å følge dette opp, men bør ikke lege som skriver ut pasienten ta stilling til dette før pasienten skrives ut?

Alle leger har etter HPL § 34 en individuell plikt til å vurdere helsekrav til førerett. Dette er uavhengig av hvor du jobber.